

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

« СТРАХУВАННЯ »

	<u>Фаховий молодший</u> <u>бакалавр</u> <u>071 Облік і оподаткування</u>
Спеціальність	
Освітня програма	<u>«Облік і оподаткування»</u>
Термін викладання	<u>2-й семестр</u>
заняття:	
лекції:	<u>43 години</u>
практичні заняття:	<u>20 годин</u>
Вид дисципліни	<u>вибіркова</u>
Форма підсумкового контролю	<u>залік</u>
Мова викладання	<u>українська</u>

Викладач: Колядюк Віктор Миколайович
Викладач вищої категорії

E-mail: molder1609@gmail.com

1. Анотація до курсу

Курс передбачає ознайомлення з сутністю страхування та перестраховання в Україні, вивчення закордонного досвіду в галузі страхування. Передбачається, що вивчення дисципліни в обсязі, запропонованому програмою, повинно створити теоретичні та практичні передумови для розуміння основних економічних та фінансових процесів на макро- та мікрорівнях. Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи. Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції; семінарські заняття, а також консультації.

Практичні заняття передбачають: пояснення лекційного матеріалу викладачем; вправи для перевірки знань; перевірку домашніх завдань; перевірку засвоєння студентами теоретичного матеріалу, рішення практичних кейсів та задач; ознайомлення студентів з сучасним станом основних економічних процесів в Україні та світі.

Самостійна робота студентів полягає у засвоєнні вивченого навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача, вирішенні практичних завдань, написання рефератів та виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм.. Консультації призначені для роз'яснення студентам теоретичних або практичних питань. Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на семінарських заняттях у формі усних відповідей, виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм, самостійних робіт та підсумкових тематичних контрольних робіт..

2. Мета та завдання курсу

Метою викладання навчальної дисципліни “Страховання” є послідовне формування у студентів знання основних положень теорії і практики страхування. Ця мета сформульована, виходячи з необхідності усвідомлення спрямованості процесу функціонування страхового ринку в напрямку становлення та розвитку системи страхових послуг як в Україні, так у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Страховання” є:

- з'ясування об'єктивної необхідності, сутності й ролі страхування за умов переходу до економіки ринкового типу;
- висвітлення організації та шляхів розвитку страхового ринку і державного регулювання страхової діяльності;
- розгляд умов особистого страхування, страхування майна, страхування відповідальності, а також перестраховання з позицій вітчизняного та зарубіжного досвіду;

- вивчення особливостей фінансово-господарської діяльності страховиків, шляхів підвищення їх фінансової стійкості.

3. Результати навчання

Студент повинен знати:

- сутність функціонування страхового ринку в Україні як сфери формування попиту і пропозиції на страхові послуги - продукт страхової діяльності;
- особливість діяльності суб'єктів страхового ринку;
- напрямки формування і використання страхових фондів та грошових коштів, необхідних для відшкодування збитків у разі настання страхових випадків;
- місце та роль страхової діяльності у розвитку провідних галузей народно - господарського комплексу у реалізації державних соціальних програм, у стабілізації фінансово-кредитного механізму у розвитку міжнародних відносин.

Студент повинен уміти:

- аналізувати стан розвитку страхового ринку в Україні у динаміці за ряд років;
- виконувати розрахунки тарифів страхових платежів у майновому, особистому страхуванні, страхуванні відповідальності, а також суми страхових відшкодувань;
- укладати договори страхування;
- математично оцінювати необхідність перестрахування ризиків;
- застосовувати елементи зарубіжного досвіду по наданню послуг згідно з чинним законодавством України.

4. Структура курсу

Тема 1. Суть, значущість і класифікація страхування

- 1.1 Економічна суть, значущість і основні функції страхування
- 1.2. Виникнення страхування (коротка історична довідка)
- 1.3. Основні принципи страхування
- 1.4. Класифікація страхування

Тема 2. Базові поняття і основні елементи механізму користування страховими послугами

- 2.1. Страхові: ризики, випадки, збитки
- 2.2. Страхова оцінка і страхова сума
- 2.3. Страхові тарифи і страхові платежі
- 2.4. Страхові виплати і франшизи

Тема 3. Основи діяльності страховиків

- 3.1. Страхова компанія в системі ринкової економіки
- 3.2. Методологічні питання побудови страхових тарифів
  - 3.2.1. Актуальні розрахунки
  - 3.2.2. Страхова статистика, її призначення і показники
- 3.3. Склад і структура страхового тарифу
- 3.4. Принципи диференціації тарифних ставок
- 3.5. Тарифна політика в області страхування
- 3.6. Страхові резерви
- 3.7. Фонди страхових гарантій
- 3.8. Перестраховування як метод зміцнення фінансової стійкості страхових операцій
- 3.9. Показники оцінки фінансово-господарської діяльності страхових компаній

Тема 4. Порядок укладання і ведення страхової угоди

- 4.1. Правила страхування
- 4.2. Договір страхування. Порядок його укладання, зміст і механізми реалізації (ведення).

- 4.3. Порядок і умови здійснення страхових виплат і страхового відшкодування...
- 4.4. Зміна умов договору страхування і припинення його дії
- 4.5. Відмова у страхових виплатах або страховому відшкодуванні (ст.26 ЗУ)...

Тема 5. Особливості страхування основних видів ризиків

- 5.1. Особисте страхування
- 5.2. Майнове страхування
- 5.3. Основи страхування фінансових ризиків
- 5.4. Страхування технічних ризиків
- 5.5. Страхування відповідальності
- 5.6. Страхування прав власності на нерухомість

Тема 6. Страховий ринок

- 6.1. Суть і загальна характеристика страхового ринку
- 6.2. Об'єднання учасників страхового ринку
- 6.3. Посередницька діяльність у сфері страхування
- 6.4. Страхування в зарубіжних країнах

Тема 7. Державний нагляд за страховою діяльністю

- 7.1. Основні цілі і завдання державного регулювання страхової діяльності
- 7.2. Основні механізми правового захисту інтересів страхувальників

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Мультимедійне обладнання для проведення лекційних занять. Аудиторії, оснащені сучасним комп'ютерним обладнанням з програмним забезпеченням Microsoft Word та Excel із доступом до Інтернету, для проведення лабораторних занять.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1 Навчальні досягнення здобувачів фахової передвищої освіти

за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

<i>Рейтингова шкала</i>	<i>Інституційна шкала</i>
5	відмінно
4	добре
3	задовільно
2	незадовільно

Критерії оцінки знань здобувачів освіти:

Оцінка	Критерії оцінки
«2»	З допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та виконує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.
«3»	Без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструктивно-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок. Які
«4»	Володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання з типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих
«5»	Володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Бездоганно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим

6.2. Здобувачі фахової передвищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань та результатів контрольних та підсумкових робіт.

Відповідно до навчального плану, здобувачі освіти виконують дві контрольні роботи, які є допуском до складання заліку. Головна мета їх – перевірка самостійної роботи здобувачів освіти в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. Контрольна робота містить у собі 15 тестових завдань, 2 теоретичних та одну задачу. При розв’язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.

Практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.

7 Політика курсу

7.1 Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих тестів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

У разі порушення здобувачем фахової передвищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється

незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2 Комунікаційна політика

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати активовану електронну пошту. Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на електронну пошту навчального закладу.

7.3 Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань, він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5 Відвідування занять

Для здобувачів передвищої фахової освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь у заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач фахової передвищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту.

8 Рекомендовані джерела інформації

1. Базилевич В. Д. Страхова справа / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич. - [5-те видання]. – К : Знання, 2006. – 351 с.
2. Безугла В. О. Загірняк О. М., Шаповал Л. П. Соціальне страхування : [навч. посібник] / за ред. Безугла В. О. – К. : «Центр учбової літератури», 2010. – 425 с.

3. Внукова Н. М. Соціальне страхування : [Навч. посібник] / Н. М. Внукова, Н. В. Кузьминчук. – К : Кондор, 2006. – 352.
4. Внукова Н. М. Соціальне страхування : конспект лекцій [для студентів спеціальностей 7.050104, 7.050105 усіх форм навчання] / за ред. Н. М. Внукова, Н. В. Кузьминчук. –Харків : Вид-во ХДЕУ, 2004. – 216 с.
5. Страхування: методичні вказівки до проведення практичних занять/О.А. Бусько – Любешів: Любешівський технічний коледж Луцького НТУ, 2014. – с.43.
6. Страхування: методичні вказівки до проведення лекційних занять/
О.А. Бусько – Любешів: Любешівський технічний коледж Луцького НТУ, 2014. – с.46.

Інформаційні ресурси

1. <http://westudents.com.ua/knigi/584-strahuvannya-bazilevich-vd-.html>
2. http://kneu.edu.ua/ua/science_kneu/scientific_schools/strah/strah_praci/strah_htt3.p:/galsite.at.ua/load/3-1-0-73
4. http://pidruchniki.com/strahova_sprava/
5. www.ac-rada.gov.ua- Офіційний сайт Верховної Ради України
6. <http://strakhuvannya.at.ua> www.stat.gov.ua-